

salesiánský magazín

5 2007

TIP: U2 O U2

**VÝCHOVA: MILOST
ZDRAVÉHO ŽIVOTA**

**TEST:
JAK DLOUHÝ ŽIVOT
VÁS ČEKÁ?**

KŘÍŽOVKA

**Naše práce přinese
plody až po dvou
generacích, říká
Lád'a Nádvorník**

obsah

úvodník str. 3

reportáž str. 4–5

Svatý otec v Rakousku

rozhovor str. 6–7

spiritualita str. 8

milost zdravého života str. 9

recenze str. 10–11

**dvě osoby – dvě metody
salesiáni a skauti** str. 12–13

téma str. 14–17

**oslavy 80. výročí
příchodu salesiánů**

poznáte někoho? str. 18–19

**zajímavosti ze života
církve, ze světa, misie** str. 20–23

test str. 24

křížovka o ceny str. 25

oslavenci str. 26

festival pod věží str. 27

Slovo redakce

Milí přátelé,

dušičkový měsíc mě přivádí ke vzpomínce na poslední okamžiky, které jsem prožil spolu s umírajícím salesiánem Čendou Mrtvým. Ta chvíle byla pro mne, jako pro celou komunitu, darem a požehnáním. Službu u jeho lůžka jsem si vybral na pátek večer, na dobu, která po celotýdenním shonu vybízí ke ztišení... Čenda už bojoval s dechem, vzal jsem ho za ruku, abych mu aspoň tak dal najevo, že jsem mu nablízku, a modlil jsem se z žalmu 133: „Hle, jak dobré a jak milé je, když bratři bydlí pospolu.“ Během žalmu Čenda odešel na věčnost tak, jak to chtěl – uprostřed komunity, mezi námi. Uvědomil jsem si tehdy, že kromě smyslu pro slavení je velkým darem salesiánské spirituality také schopnost vytvářet rodinu, být si nablízku, vědět o sobě, nenechat se v těžkých chvílích na holičkách. Teď o dušičkách při návštěvě našich salesiánských hrobů v Ďáblicích zkouším rozmlouvat s těmi salesiány, které jsem znal, a docela nám to jde...

Ať je vám četba listopadového čísla našeho časopisu takovým malým paprskem rodinného světla do potměných podzimních večerů.

Zdeněk Jančařík

Vydavatel:

Salesiánská provincie Praha
Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8
tel.: 283 029 111, www.sdb.cz
Bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol 62

Redakce:

šéfredaktor: P. Zdeněk Jančařík, SDB
redaktor: Jiří Kučera
sazba: Miroslav Palíšek, SDB
návrh obálky a grafická úprava: Martina Mončeková, ACS
adresa: Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8,
tel.: 283 029 216, 283 029 218, e-mail: magazin@sdb.cz

Tisk: České Tiskárny, s. r. o.

MIČ 47 465, ISSN 1214-5262

Výzva k solidaritě s nejchudší zemí Asie

Od poloviny září 2007 je v naší provincii na mimořádné vizitaci člen hlavní rady Salesiánské kongregace a náš rodák Václav Klement. Hlavní představený nám ho na dva a půl měsíce „půjčil“, přestože jeho hlavním posláním v posledních šesti letech je práce pro region východní Asie, Austrálie a Oceánie.

Václav Klement se při svých cestách často dělí o zkušenosti z tohoto regionu a věřím, že díky jeho návštěvě nám tyto vzdálené země budou bližší.

Těsně před zahájením vizitace v ČR navštívil nejchudší asijskou zemi Východní Timor a po přiletu do Prahy nás vyzval k solidaritě s touto zemí – v modlitbě, finanční pomoci i k naslouchání Pánu, zda v někom z nás nedozrálo povolání misijního dobrovolníka či misionáře na celý život...

Proto Vás prosím, abychom na toto pozvání v rámci svých možností

odpověděli. Za jakoukoli formu podpory Východního Timoru Vám moc děkuji.

František Blaha, provinciál

Příspěvek můžete na účet Salesiánská provincie Praha, Kobyliské náměstí 1000/1, 182 00 Praha 8, číslo účtu: 16844021/0100, variabilní symbol: 92007

V. Klement o Timoru:

Malá země – jeden milion obyvatel, nezávislost od roku 2002, jeden ze 14 000 indonéských ostrovů.

Historie – 450 let portugalská kolonie (do roku 1975), 24 let bezprávně utlačovaná Indonésií (1976–1999).

První vážný zájem světového společenství až po **udělení Nobelovy ceny míru místnímu salesiánskému biskupu Karlovi X. Belovi** a vůdci odboje Jose R. Hortovi (1996).

Salesiáni: poprvé přišli v r. 1927–1929 (sv. Kalist Caravario mezi nimi), podruhé v roce 1946, skutečný rozvoj začal po roce 1985. Nyní má Vizitatorie Indonésie-Východní Timor 170 spolupratřů, 18 noviců, 8 misionářů v zámorí.

Salesiánky – 8 komunit, 65 sester (příchod 1988)

ACS – 1 středisko (první sliby 30. dubna 2006 – 3 manželské páry spolupracovníků), 2007 – dalších pět středisek ve formaci.

Foto: Jiří Kučera

VÁCLAV KLEMENT S PROVINCIÁLEM FRANTIŠKEM BLAHOU POTÉ, CO MU PŘEDAL TRADIČNÍ VÝCHODOTIMORSKÝ ODĚV TAIS

SALESIÁNSKÝ MAGAZÍN

Každé 2 měsíce přichází Don Bosco k vám domů.

Časopis Salesiánský magazín zasíláme bezplatně každému, kdo o to požádá. Od roku 1887 je to dar Dona Boska těm, kteří sympatizují se salesiánským dílem.

Objednejte Salesiánský magazín svým známým!

Oznamte nám změnu své adresy!

Salesiánský magazín

Kobyliské nám. 1

182 00 Praha 8

tel.: 283 029 218

e-mail: magazin@sdb.cz

SALESIÁNSKÝ MAGAZÍN

Tak vnějšně bezmocná je pravda – svatý

Už dva dny před příjezdem papeže se Vídeň se zahalila do zmoklé šedi. Věru, nepříliš vhodné počasí pro tak vzácnou návštěvu. Snad tím mělo být připomenuto, že „hledět na Krista“ (hlavní téma papežovy cesty do Rakouska) je třeba za každých okolností, ať se děje, co se děje. I v bouřích času, i v nepřízních naší doby zůstává Pán Ježíš pro člověka cestou, pravdou a životem.

Rakousko je sice považováno za tradičně katolické, přesto je patrné, jak sekularizační vlna prudce zasáhla i tuto zemi.

Salesiánský kněz P. Jan Horák, biskupský delegát pro duchovní pastorační Čechů v Rakousku, potvrdil, že Vídeň se již stala de facto misijním územím. Podle něj však ani tato skutečnost není důvodem k rezignaci. Mezi vídeňskými Čechy lze naopak vyzorovat svěží tendence. České školství ve Vídni se rozrůstá, a tím také počet žáků, kteří navštěvují hodiny náboženství. V dnešní době se sice hroutí dřívější samozřejmosti, ale to lze pochopit jako výzvu. P. Jan Horák řekl, že právě papežova návštěva může přispět k tomu, aby se katolíci směleji a výrazněji ujímali dědictví víry. Zřejmě totéž měl na mysli kardinál Schönborn, když od papežovy návštěvy očekával především povzbuzení ve víře. Ostatně ve stejném duchu se nesl také jeden z velkých německy psaných transparentů mezi zástupy poutníků v Mariazell, který zněl: „Petře, posilni naší víru“.

Papeže máme rádi!

Hlavní setkání sv. Otce s Vídeňany se konalo v pátek, 7. 9., na hradním nádvoří. Papež vešel nejprve do kostela Am Hof, v němž na něj čekala také skupina českých studentů a vyučujících pod vedením P. Jana Horáka. Několik dívek bylo usloženo do tradičních českých krojů. Sv. otec pak spolu s doprovodem vyšel po schodech na rozlehlý balkón, aby mohl promluvit k věřícím shromáždě-

ným na prostranství. I mezi nimi bylo značné množství dětí z církevních škol a farností. A spolu s nimi také řada řeholních sester a lidí nejrůznějšího věku. Dojemně působilo, jak děti, i ti nejstarší, dokázali za zpěvu písní čekat až tři hodiny na příjezd papeže za tak nepříznivého počasí. Když jsem se ptal jedné starší řeholní sestry, jestli jí ten nečas nevadí, odpověděla s radostnou rozhodností: „Ne, déšť vůbec nevadí, my máme papeže rádi“. A na otázku, čeho si na současném papeži nejvíce váží, odpověděla pozoruhodně: „Toho, že se ve světě zastává pravdy“.

Když byl projev papeže přerušen výpadkem elektrického proudu, začali se biskupové, papež i lidé na prostranství modlit a zpívat. I počasí, které se zdálo, že chtělo mermocí všechno pokazit, se muselo poddat. Na jiné straně prostranství, kde nebylo vidět, co se právě děje, došlo ke kuriózní scéně. Když si někteří lidé všimli v dále projíždějícího papamobilu, začali mávat šátky a volávat papežovo jméno, aniž by si uvědomili, že papež ještě musí být v kostele a že prázdný vůz je teprve přistavován.

Na pouť do Mariazell

Hlavním cílem papežovy návštěvy se měla stát a vskutku stala svatyně v Mariazell, proslulé mariánské místo, do něhož se před 850 lety uchýlil mnich Magnus s dřevěnou soškou Panny Marie s dítětem, místo opředené svědectvími o mnoha vyslyšených modlitbách v průběhu staletí. Ani na tomto posvátném místě to však nemělo být jednoduché. Jeden kolega novinář to při cestě do Mariazell vyjádřil pocity nás všech: „Počasí se rozhodlo maximálně odradit středoevropské katolíky ode dnešní pouti“. Na tato slova jsem si vzpomněl, když nám o dvě hodiny později bylo oznámeno, že papež nemůže do Mariazell přiletět vrtulníkem, neboť to nebylo z klimatických důvodů bezpečné. I papeže chtělo počasí odradit. Jako by nemělo dosti na tom, že je nachlazen. A tak musel být změněn plán

a papež se s kolonou doprovodných vozidel vydal do Mariazell po souši, je-li to možné tak říci. Horská bystřina tekoucí vedle poměrně úzké komunikace vedoucí do předhůří Alp, se totiž změnila v prudce tekoucí řeku, která svými zvlněnými jazyky místy dosahovala takřka až k silnici. A přece ani vzedmutá voda nezabránila, aby pouť proběhla.

Spojit různé národy

V Mariazell se shromáždilo na 33 tisíc poutníků. Převažovali Rakušané, ale početné výpravy přijely také z Polska, Slovenska, Chorvatska a jiných míst. Zastoupení zde byli rovněž poutníci z Čech a Moravy. Mezi mnoha desítkami kněží a biskupů z různých zemí nechyběli ani duchovní z Afriky a Indie. Bylo zde možno zakoušet univerzalitu Kristovy církve. Olomoucký arcibiskup Jan Graubner potvrdil, že: „snaha pořadatelů propojit celou řadu národů, které se pouť účastnili, byla úspěšná“. Toto propojení se projevilo jak v bohoslužbě samotné, tak v modlitbách růžence na začátku, kdy modlitby zaznívaly nejen v němčině a maďarštině, ale také v řadě slovanských jazyků. Odpovídalo to staré tradici v Mariazell, kterou papež znovu připomenul. Právě dřevěná soška Panny Marie ukazující prstem na malého Ježíše se stala vnějším výrazem vnitřní jednoty víry celé střední Evropy.

Do Mariazell přijel také plný autobus poutníků od kostela sv. Ignáce z Prahy vedený otcem provinciálem Tovaryšstvem Ježíšova Františkem Hylmarem a P. Pavlem Koudelkou. Otec provinciál po ukončení bohoslužby ocenil, že papež hovořil od srdce k srdci a že dokázal brilantně odpovědět na náměty těch, kteří se bojí, že by nás hlásání pravdy mohlo někdy přivést k netoleranci.

„V takovém případě se podívejte na dva obrazy Krista“, shrnul papežovu promluvu otec provinciál, „na malé dítě a Ukřižovaného. Tak vnějšně bezmocná je pravda“.

Martin T. Zikmund

Otec v Rakousku

Foto: archiv S. M.

anketa

„Je dobře, že papež nesedí jen ve Vatikánu,“

zaznělo v rakouských ulicích. Podle statistiky se 80 procent rakouského obyvatelstva hlásí ke katolické církvi. Skutečnost je však složitější. Sami Rakušané při otázce „Co pro vás návštěva papeže znamenala“ začali spontánně hovořit o mládeži. Právě mladí lidé totiž dnes často žijí mimo církve a rakouští věřící si to bolestně uvědomují.

Papežova návštěva je pro mne určitě povzbuzením. Hlavně bych si však přála, aby byla znamením pro mladá.

Agáta, 42 let

Papežova návštěva byla důležitá pro ty, kteří do kostela už chodí. Pro lidi na okraji církve nebo vně církve nic zlomového nepřinesla. Mladí se o ni většinou nezajímají. Pro ně může církev začít něco zna-

menat, pokud se změní její práce v terénu, v jednotlivých lokalitách, školách, v okruhu bydliště, v bezprostředním dosahu mládeže. Církve má mnoho krásného, co může mladé motivovat, ale jde o to, jak to zprostředkovat.

Meike, 23 let

Papežova návštěva mi ukázala, že se církev musí změnit. Musí se mladým otevřít. Třeba i stylem hudby. S tradiční kostelní hudbou nevystačíme. A také je třeba mladé lidi zapojit do práce, dát jim důvěru, motivovat je, aby se mohli v církvi rozvíjet.

Jens, 60 let

Mladí si myslí, že volná láska není hřích, ale papež má na to jiný názor.

Peter, 70 let

Je objektivně těžké, aby osmdesátiletý muž oslovil mládež. Pro mlá-

dež je totiž velmi snadné říct církvi NE. Prál bych si, aby více mladých pocítilo Boží lásku. Aby pochopilo, že víra člověku dává sílu.

Sebastian, 22 let

Jsem šťastný, že k nám papež přijel. Bylo by mým přáním, aby díky jeho návštěvě rekli noví lidé Kristu ANO.

Robert, 38 let

Je to super, že je papež tady s námi, že se zajímá o druhé a že není zavřený jen ve Vatikánu.

Steffi, 16 let

Když člověk nemá Boha, něco mu chybí, proto uvažuji o tom, že se nechám pokřtít. Za papežem jsem přijel proto, abych se s ním pomodlil. Potřebuji modlitbu, zemřel mi nedávno dědeček, je to pro mne dost těžké.

*Hans-Peter, 18 let
(připravil Martin T. Zikmund)*

Potrvá aspoň dvě generace než naše práce

Salesiánské středisko Štěpána Trochty v Teplicích se tak trochu vymyká z pojetí salesiánské práce u nás. Proč a čím? Odpovídá jeho ředitel Ladislav Nádvorník.

V čem je vaše středisko odlišné? A je vůbec jiné?

Středisko v Teplicích je stejně salesiánské jako ostatní střediska u nás. Odlišné je v tom, že funguje ve specifickém prostředí a chodí do něj jiní návštěvníci. A pak je středisko trochu zvláštní v tom, že odpovídá na jiné potřeby, protože i populace ve městě je specifická. Většinu našich návštěvníků tvoří Romové.

Proč převažují mezi vašimi klienty Romové?

To, že do něj chodí převážně Romové, Vietnamci a cizinci z dalších koutů světa, je důsledek událostí po druhé světové válce. Tehdy muselo z Teplic odejít 75 procent obyvatel, přišli lidé z různých míst a najednou zde vznikla jakási populace bez kořenů. Tento fakt je bohužel patrný ještě dnes.

Potom je to dáno okolnostmi: Středisko funguje na sídlišti, kde bydlí dost Romů, a proto k nám chodí. Tvoří asi 70 až 80 procent návštěvníků.

Chytilo tě nasměrování na romskou menšinu hned, nebo ses k této problematice postupně pracovával?

Orientace střediska na Romy vznikala postupně a samovolně. Do Teplic jsem přišel čtyři měsíce po zavření střediska v Teplicích-Šanově.

Zpočátku jsme pracovali s různými dětmi ve společenstvích. Pak jsme chtěli rozšířit záběr a opravili jsme prostory na faře. Tam už začali chodit romští kluci. S nimi jsme opra-

vili kůlnu na zahradě a tam jsme nějaký čas chodili hrát ping-pong. Kluci, se kterými jsme se pustili do kůlny, vytvořili jakýsi základ návštěvníků prvního střediska. Jen pro ilustraci: jeden byl napůl Ital, dva Romové a jeden Čech... Středisko na faře jsme otevřeli v dubnu 1998, ale měli jsme k dispozici jen dvě tři místnosti. Proto jsme začali hledat místo nové. Pan doktor Ševčík nám pomohl získat několik místností v Proseticích, kde jsme v únoru 1999 otevřeli současné středisko.

Co k vám Romy tolik táhne?

Kam jinam by chodili? Jinde se vyžaduje pravidelná docházka. Před nedávnem mi říkal jeden dobrovolník z nedalekého města, že mají

v kroužcích 220 dětí! Tolik jich my ve středisku nemáme. Přitom Romové k nim prakticky nechodí, přestože jich tam žije hodně. Ptal jsem se, jak tohoto stavu docílili a prý stačilo chtít pravidelnou docházku...

V okamžiku, kdy funguje oratoř (neboli nízkoprahový klub) tak Romové obvykle „vytlačí“ majoritu. U nás se nějak daří, že k nám přicházejí nejen romské děti. Tím, že na děti máme nižší nároky, které jsou schopné splnit, paradoxně dostanou možnost se víc naučit.

Čím to je, že Romové nejsou schopni účastnit se pravidelných aktivit?

Jednak mentalitou a pak způsobem, jakým žili, žijí nyní, odkud vyšli... je

to složitý, navzájem provázaný komplex okolností. Velmi zjednodušeně: Romové žili mnoho set let ve zcela jiném klimatu. V Evropě žijí asi šest set let, ale málokterý z nich žil jako usedlý Evropan. Neboli: Evropan, to jest tvůj nebo můj děda, měl pole, chlévy, kůlny na nářadí a dům – o to vše se musel starat, aby jeho rodina ve zdejším klimatu přežila. Romové cestovali za obživou a všechno, co nepotřebovali, museli odložit, protože se jim to nevešlo do vozu. Život je nutil stále improvizovat. A takhle kočovali nějakých tři sta let. Potom se někde na kraji vesnice usadili, ale stále se drželi zvyků, které získali během kočování už v Indii. Například: problémy se řeší tím, že se dotýčný sebere a jde pryč. Když se ale kdysi pohádal se sousedem tvůj děda, musel se s ním nějak dohodnout, protože vedle sebe museli žít – pole je stále na stejném místě. V tom vidím podstatu odlišné mentality a přístupu k řešení každodenních situací.

Přináší vaše práce nějaké plody?

Ano, přináší, to je nesporné. Jen bude trvat nejméně dvě generace, než přinese konkrétní plody v našem pojetí.

Třeba nedávno jsem se učil s malým Markem, který navštěvuje první třídu. Když chodil do předškoláků, tak o něm říkali, že sprostě nadává a nic neumí. Byl přitom schopen hodinu sedět, vymalovával jablčka a hrušky,

ce přinese konkrétní plody v našem pojetí

občas se zeptal, jak to má udělat, improvizoval a šlo mu to. Ta děcka nejsou hloupá, jen některá mají smůlu v tom, že doma, místo aby jim poradili, je odbudou, že je to jedno, a ať se na to čmáráni vykašlou, a kde že mají stále shánět papír.

Myslíš si, že Don Bosco by také pracoval v Teplicích?

Myslím si, že ano. Romské děti a jejich rodiče skutečně potřebují pomoc. Jsou v situaci, kdy mají zkušenost, že je do práce nikdo nevezme. Na vlastní uši jsem na jedné návštěvě slyšel, jak jedna romská babička říká vnukům: „Je dobré, abyste chodili do školy, protože dokud tam budete chodit, budeme na vás brát sociální dávky. Ale my cigáni práci nikdy nedostaneme.“ To je legitimní zkušenost té ženy. Ona měla práci do roku 1990. Potom nový soukromý majitel zjistil, že mu místo dosavadních sto padesáti stačí padesát zaměstnanců a že se mu vyplatí místo lidí nakoupit stroje... Doby, kdy majitelé továren a polí cítili aspoň minimální odpovědnost i za ty, kteří u nich pracovali, jsou dávno pryč. Dnes se vyrábějí pouze peníze.

Ale v čem je podstata tzv. romského problému? Tohle všechno platí i pro většinovou populaci.

Na Romech je vidět, že orientace na přítomný okamžik a neexistence dlouhodobé vize pro ně představuje veliký problém. Prostě vše vidí krátkodobě. A v dlouhodobé perspektivě mají zkušenost, že práci hledají a nezískali. Nebo když ji získali, tak o ni brzy přišli. A přišli o ni proto, že čas od času ráno nevstali a nepřišli...

Reflexe toho, že musí – když už nechodí do práce – dohlédnout na děti, aby měly lepší vzdělání a nedostaly se do tohoto průšvihy, je pro Romy příliš abstraktní. Problém však nastává mnohem dříve!

Pokud se děti odmala někde nenaučí rozumět obsahu slov, těžko se to naučí později. Dlouhá cesta začíná od čtyř let. Od čtyř do šesti let se musí naučit vše, aby zvládlo první maturitu – pohovor do „normální“ první třídy. Když zápis do školy zvládne, má šanci, že se dostane do kontaktu s „normálními“ dětmi a podaří se mu vychodit základní školu...

Jedna z výhod, kterou Romové mají, je, že drží spolu, ne?

Je to výhoda i nevýhoda zároveň. Jakmile se totiž najde jeden, který v této skupině legálně vydělává peníze – jakékoli množství peněz, bude rodina stále oscilovat kolem životního minima. Jakmile se jeho příjem rozpočítá mezi všechny členy rodiny, pořád jsou na životním minimu. Poměrně logicky se pak ptají, proč pracovat, když mají bez práce stejný příjem? Kdo by takto neuvažoval?

Loni jsme v Salesiánském magazínu psali o programu doučování, který u vás úspěšně běží už několik let. Stále ještě funguje?

Program doučování funguje od začátku našeho střediska. Prvního půl roku, když jsme otevřeli středisko, nám pomáhali středoškoláci ze spolča a každé odpoledne doučovalo pár

gymnazistů nebo jiných středoškoláků. Později jsme program doučování systematizovali a získali na jeho fungování prostředky.

Doučování je skutečně užitečné. Ze čtyřkařů se nestanou přes noc jedničkaři, ale najdou se i takoví, kteří se zlepšují a mají dobré známky. Ale ono o vlastní známky ani tolik nejde, spíše jde o to, jestli získají potřebné návyky k učení se.

Pro integraci Romů jsou podstatné dva programy: Podpora ve škole – doučování – a pak vlastní proces uvedení do regulárního pracovního poměru. Tyto dva na první pohled jednoduché cíle vyžadují poměrně rozsáhlý soubor kroků: Dostat děcko na střední školu nebo učiliště, udržet je tam, motivovat je k tomu, aby vytrvalo... Ovšem: nechceš-li čekat na to až přijdou zanedbané děti, vyžadující velkou pozornost, musíš se pustit do práce s jejich rodiči, aby děti už dostali aspoň nějaké základy, na kterých pak můžeš stavět. To vše ale vyžaduje rozsáhlé zázemí, mj. klub pro rodiče, kde s nimi můžeš aspoň trochu pracovat, třeba tak, že jím v občanské poradně, kterou si zřídíš, pomůžeš vyplnit žádosti o sociální dávky. Jinak nemáš šanci se s nimi potkat... Při vyplňování s nimi můžeš mluvit o výchově, proč mají dbát na to, aby děti měly vzdělání. K tomu všemu potřebujeme více prostor, proto jsme již začali připravovat projekt na rekonstrukci nového objektu. Ten by měl poskytnout zázemí celému tomuto komplexnímu programu od předškoláků až po rodiče, včetně pomoci při hledání práce. ■

salesiáni v Teplicích

Do severních Čech přišli salesiáni po 2. světové válce, ale v roce 1950 byli z této oblasti násilně vytlačeni. Další aktivity rozvíjeli na Teplicku až po roce 1968 a nově pak od roku 1990.

Program Salesiánského střediska Štěpána Trochty – domu dětí a mládeže je orientován na děti a mládež, která není podchycena jinými organizacemi a má ve většině výchovné problémy.

Primárním nedostatkem je minimální výchovné úsilí rodičů. Děti nejenže postrádají vedení k zodpovědnému životu, ale také alespoň minimální péči o své vzdělání. Mnoho dětí tak navštěvuje speciální třídy se zpomaleným učebním tempem a mnohé také vycházejí ze základní či ze zvláštní školy z nižších tříd.

Více informací najdete na www.teplice.sdb.cz.

Vzpomínka na jedno jubileum

Misionář se tázal Číňana:

„Co děláš?“

„Jím rýži.“

„A proč?“

„Abych mohl pracovat.“

„A proč musíš pracovat?“

„Abych vydělal peníze.“

„A k čemu potřebuješ peníze?“

„Abych si mohl koupit rýži.“

Pouze toto ale nemůže být smyslem našeho života. Papež Jan Pavel II. říkal, že „člověk se má ve světě angažovat a nést zodpovědnost za svět“.

V této souvislosti se dnes často hovoří o službě. Zvláště křesťané mají sloužit. A tak slouží obchodníci, slouží řemeslníci, slouží politici, slouží kněží, každý, kdo má nějakou funkci, slouží. Ježíš totiž o sobě prohlásil, že nepřišel mezi nás, aby se mu sloužilo, ale aby sloužil a pomáhal druhým.

Službou se vyjadřuje nezištná pomoc, obdarovávání, zájem, věnování času druhým. Nabízím svůj čas i schopnosti, žiji pro bližní. Ne, kdy se to hodí mně, ale když to potřebují druzí. František Saleský říkal: „Musíme umět kvést tam, kde nás Bůh zasadí“. A Phil Bosmans napsal: „Našemu světu chybí prostí, dobří, přívětiví lidé, kteří radostně obsluhují v obchodech, neztrácejí trpělivost u přepážky, nevyletí z kůže při dopravní zácpě, nenadskakují, když uděláš chybu“.

Hovořit o politice, bavit se, diskutovat, to dovedeme velice pohotově, ale nabídnout čas potřebám společnosti...

Naše uvažování se stane konkrétnějším, jestliže si jej promítneme do života některého člověka. Například pro mne se stal vzorem nezištné, pokorné a spolehlivé služby náš zdejší pan kostelník Václav Klusůň. V naší farnosti v Sebranicích prožil celý svůj dlouhý život. Letos překročil osmdesátku a současně s tímto jubileem oslavil šedesát roků služby v našem kostele jako kostelník. Svatý Otec Benedikt XVI. mu poslal k těmto výročím svoje zvláštní požehnání.

Obdivuji jeho spolehlivost a vitalitu. Do kostela to má pořádný kus

Foto: František Kučera

VÁCLAV KLUSŮŇ

cesty většinou do kopce. Nemarodí, kdo by pak vyhověl nejrůznějším přáním zdejších věřících?

Až do důchodu, po celou dobu trvání Zemědělského družstva, pracoval ve stavební četě. S uznáním vzpomíná, že družstvo mělo pochopení pro jeho službu kostelníka a uvolňovalo ho na pohřby nebo církevní svátky, aby mohl zařídit vše potřebné.

Každý den stoupal po mnoha schodech na věž, aby vyzváněl ručně na zvony a natahoval hodiny. Teprve loni se podařilo dát obojí na elektrický pohon, protože to bylo pro jeho nohy hodně namáhavé.

Každé ráno připravuje všechno ke mši. Máme hodně ministrantů, bývá jich plná sakristie, dovedou být živí... On to trpělivě přehlíží, dříve si občas povzdechl: „Za časů dřívějších farářů jsme nesměli v sakristii ani muknout“. Dříve než přijal posláni kostelníka, byl od chlapeckých let věrným ministrantem.

V neděli odpoledne pořádáme na faře tak zvanou oratoř pro dříve narozené. Václav ani jeho manželka nikdy nechybí. O prvních sobotách v měsíci se koná v Kocliřově setkání Českomoravské Fatimy. Ze setkání se vracívá až pozdě večer. V neděli se zdržuje v kostele celé dopoledne. První ráno přichází a otevírá a poslední odchází, když všechno uložil a zavřel.

Nečeká pochvalu, vše koná se samozřejmostí, rád. Všichni jsme rádi, že dosud dokáže všechno zastat. Rád s námi posedí v neděli mezi mšemi na faře u snídaně. Netrápí se nad tím, že na tváři přibývají vrásky a na hlavě řidnou vlasy. Osmdesátka byla pro něj jednou ze zastávek do naší konečné stanice, kterou je nebe, kde budeme všichni dětmi nebeského Otce. Don Bosco říkal: „V okamžiku smrti nás bude těšit pouze to, co jsme vykonali dobrého“.

Jaroslav Kopecký

Milost zdravého života

Naše tělo je velmi důležité. Musíme s ním strávit mnoho a mnoho let. Tělo tedy musí „vydržet“, přičemž fyzická kondice často podmiňuje kvalitu života.

Mezi zdravým životem, osobní vitalitou, vysokou sebeúctou, optimismem a energií existuje silné propojení. Cítit se dobře a spokojení se sebou samými může našim dětem pomoci v překonání řady těžkostí.

Rodiče vědí, že dětem musí napomáhat v rozvíjení zdravého obrazu o sobě samých, který by nezávisel na tlaku kamarádů a touze být populárními, v ohleduplném zacházení se svými tělem nezávisle na tom, jak to dělají druzí. Pro dosažení tohoto cíle musí jednat ve třech směrech.

Prvním je příklad. V této oblasti je skutečně nevyhnutelný.

Kdyby rodiče věděli, jak je jejich příklad pro děti důležitý, byli by možná více motivováni k dodržování zdravého životního stylu. Zvyky získané v rodině totiž hrají podstatnou roli, jelikož se stanou „normálním“ standardem

Děti rodiče pozorují a všimnou si, zda o sebe fyzicky i morálně pečují. Rodiče „uvolnění“ alkoholem a kouřením, či případně příliš usedlí, toho zajisté dětem nemohou příliš zakazovat. Položení základů zdravého životního stylu vyžaduje neustálou investici času i energie. Znamená ustavit rovnováhu v každodenním životě: najít čas pro fyzickou aktivitu, trávení času s druhými, odpočinek (spánek regeneruje), přemýšlení, tvořivou činnost.

Naším dětem musíme pomáhat ve vytváření a rozvíjení vlastního způsobu nalézání rovnováhy mezi přemírou aktivit a „vegetováním“,

mezi vysedáváním u počítače nebo televize a hodinami v tělocvičně, mezi neustálým trávením času s kamarády a doma s rodinou.

Druhým je skutečný a opravdový trénink smyslového vnímání.

Děti se učí skrze pohyb, fyzickou aktivitu a gesta, ale také skrze klid, uvolnění a ticho. Potřebují, aby je někdo naučil základům osobní hygieny, dobrému vkusu v oblékání a jídle, rozhodnému odmítání „rychlého občerstvení“, radosti z dobře fungujícího těla.

Musí být vychovávány k tomu, aby viděly a naslouchaly kráse, cítili vlastní tělo jako nádherný dar a „kapitál“, který je třeba chránit. Rodiče o tom musí s dětmi často a velice jasně mluvit. O věcech týkajících se zdraví je lépe hovořit již od dětství, aby v dospívání za sebou měly již spoustu hodin konverzací.

Třetím je „zdraví“. Tento pojem představuje pro dospívající řadu témat, mezi nimiž jim některá působí velkou starost (drogy, sex, alkohol, řízení auta), vedle dalších méně naléhavých, ale stejně důležitých, jako používání kartáčku na zuby a zubní niti, či dobré jídlo nebo tělesné cvičení.

Rodiče se musí ukázat jako pramen informací, kterému se dá důvěřovat, na který se dá spolehnout a který je po ruce jako první. Je téměř nemožné se začít bavit o zdraví, pokud bychom čekali, až děti budou mít čtrnáct let.

Existuje-li mezi rodiči a dětmi skutečná důvěra, pak je mož-

no vyřešit jakýkoli problém. Stejně tak důležité je neutralizovat účinky všudypřítomné a divoké kultury, která všechny nutí k tomu, aby vypadali stejně: Časopisy, film a televize nás obléhají obrazy fyzické dokonalosti, která je pro většinu z nás naprosto nedosažitelná.

Není mnoho dospívajících a dospělých, kteří by měli tak štíhlé, svalnaté a sexy tělo, jak to vidí na obrázcích ve všech sdělovacích prostředcích. Existují počítačem vypracované vzory, které nás nutí do nedostupných standardů. Rozdíl mezi nedosažitelnými ideály a nedokonalou realitou našich těl může vyvolat kritický postoj vůči vlastnímu tělu. Dospívající jsou na tento druh tlaku velice citliví. V první řadě proto, že se cítí špatně již díky ohromným hormonálním změnám a rychlému růstu v druhé řadě proto, že jejich osobnost ještě není natolik silná, aby mohla vlastní fyzické nedostatky tolerovat. Ve skutečnosti se totiž ještě nenačili přijímat sami sebe.

Rodiče musí nalézt způsob, jak vyvažovat všudypřítomné obrazy médií zdravými a realistickými slovy. Mohou upozornit na sportovkyně, které jsou v sice v dokonalé formě, a přesto nejsou hubené jako modelky, nebo na herce a mediální hvězdy, kteří z fyzického hlediska vůbec nejsou dokonalí. Mohou dětem připomínat, že sport a fyzické aktivity obvykle vyžadují různý typ postavy v závislosti na specializaci. Je také třeba jim často říkat, že dobře vypadají, a že musí být trpěliví vůči utkvělým myšlenkám o svém fyzickém vzhledu. Jedná se o znepokojení, které je ve skutečnosti podstatným přechodem pro přizpůsobení se změnám na těle a vytvoření pevnějšího obrazu o sobě samém. Způsob, jakým dospívající vnímají vlastní tělo, je velice důležitým prvkem formující se osobnosti. Čím jemnější a chápavější k nim v tomto období budeme, tím lépe si o sobě budou umět vytvořit pozitivní obraz. Čím lepší tento obraz bude, tím pečlivěji se o sebe budou starat.

Bruno Ferrero

přeložil Ladislav Heryán

Foto: archiv SaSM Kobylisy

Každý má své tajnosti

Nový film *Tajnosti* režisérky Alice Nellis mě zaujal už svým jménem. Mám ráda příběhy, které v sobě skrývají různá překvapení, a byla jsem taky zvědavá, jaká je Iva Bittová jako herečka.

Dějová linka *Tajností* se rozvíjí kolem jedné epizody ze života hrdinů filmu, manželů Julie a Richarda a jejich dcery Cecilie. Film nás provede jedním neobyčejným dnem, který začne trochu smutnou postelovou scénou a snídaní, při níž se Julie rozhodne, že si pořídí piano. Během „honu“ za vytoženým nástrojem pak vyjde najevo nejen to, že má milence, s nímž čeká dítě, ale že je nevěrný i Richard.

Snímek působí jako řetěz „oslích můstků“, jedna drobná událost vy-

volává druhou a Julie, Richard i Cecilie se dostávají do situací, které odhalují jejich problémy a starosti. Nemá moc smysl vyprávět obsah filmu, který je v podstatě změtí myšlenek a dojmů, jež se lidem honí hlavou. Film o tom, jak se vyrovnat s vyhasnutím vztahu a nevěrou, je plný barev a hudby, realita místy přechází do snových vizí, aby se najednou znovu objevila a odhalila další tajnost protagonistů filmu. Jen možná prozradím, že se (překvapivě) dostaví happyend; Julie se dočká vytoženého pianu a přes všechna odhalená tajemství zůstanou Julie s Richardem spolu.

Film, který trochu připomíná skvělý dánský snímek *Staré, nové, půjčené a modré* nebo (ale jen trochu) knihu

Sue Kaufmanové *Deník americké manželky*, by si neměli nechat ujít všichni, kdo mají rádi příběhy skrývající v sobě různé roviny a obrazy. Určitě také stojí za to upozornit na skvělého Karla Rodena, který ve filmu ztělesnil Richarda, a na Miroslava Krobota v roli gynekologa. Trochu rozpačitá jsem byla z Ivy Bittové – možná to ale bylo tím, že její Julie filmem proplová jako v mlze, někdy je těžké rozlišit, co je skutečný děj a co jen sen. Možná ale role „bludné Holandanky“, kterou její Julie bezpochyby je, podobný dojem vyvolává sama o sobě.

Stojíte-li tedy o skutečně zajímavý český film, vydejte se na *Tajnosti*, myslím, že vás nezklamou.

Marie Těthalová

Gympl, základ života

Ve stopách dobré tradice české kinematografie, která už léta letoucí mapuje stav českého školství (*Škola, základ života, Marečku, podejte mi pero!, Obecná škola*), šlape nový film režiséra Tomáše Vorla *Gympl*.

Od tradičního schématu filmů ze školního prostředí, který předváděl nejhrůznější karikatury kantorů a žáků, se tolik neliší, spíš se tato údajná komedie v mnohém posunula směrem k dramatickému mapování postmoderní ztráty jakékoli pevné půdy pod nohama u studentů i jejich vychovatelů. Jde o filmovou dekonstrukci a demontáž českého školství a rodiny, obraz zmaru a bezvýchodnosti, z nichž není úniku.

Ve škole už se neučí, nýbrž se zabývá čas, ve sborovně se hraje mocenské a erotické hry, v rodině se nevychovává, nýbrž rodiče uplácí děti a všichni pijí a kouří a vyžívají si vášně.

Z kluků-gympláků, kteří kdysi v časech Fráni Šrámka psali básně, malovali zručné karikatury učitelů a s lunou nad řekou snili o svých sublimních láskách, se stali grafici, kte-

ří sní nanejdvůh o tom, jak počmárat v depu pražského metra zaparkované vagóny, jak „obtáhnout“ spolužačku nebo „vyháknout“ výuku. Škola si je vydržuje, protože pro ni znamenají příjmy, a jiný „materiál“ stejně není k dispozici. Pokud to nějaký student trochu přepískne a po nočních ulicích ho nahánějí policie, takže mu následně hrozí vyhazov ze školy, uplatí jeho táta ředitelku školy, a jede se dál.

A zoufale demoralizovaný profesorský tým na tom není o nic líp – jeden učitel s žáky chlastá, kouří marihuanu, populisticky nic neučí, další studenty bohorovně ponižuje, protože jsou stejně „debilové“, a ještě další z nich má zničené nervy a stane se snadnou obětí jejich cynické žákovské tyranie (s infarktem je během vyučování odvezen na koronární jednotku).

Film *Gympl* je samozřejmě nadšázka a docela vydařená karikatura, ovšem divák si bezděky po zhlédnutí

takového obrazu školy říká s Primo Levim: Je-li toto gymplák a je-li opravdu střední škola taková, pak Pán Bůh s námi a zlé pryč... Nebude snad nakonec snazší vychovávat své děti doma, nepouštět je na ulici, natož do české školy...?

KTERÝ VAGÓN SI STŘÍKNEM?

A ještě aktualizační dovětek: Není snad ironickým mediálním rámcem tohoto filmu i stavu současného školství bezvýsledné hledání nového nástupce ministryně školství nebo bezmocné stýskání na kriminalitu absolventů českých výchovných ústavů?

Zdeněk Jančařík

U2 přicházejí

Koncem října vyšel v Portálu obsáhlý rozhovor s členy irské rockové legendy U2 o U2. Pro čtenáře Salesiánského magazínu přinášíme krátkou ukázkou z knihy:

Bono: Bylo to v roce 1976 a nebyl jsem ve škole jediný, kdo se zabýval náboženskými prožitky. Zdálo se, jako by tomu propadla celá škola. Byl to začátek období, kterému se později začalo říkat „charismatické hnutí“. Katolíci a protestanti v Irsku společně uctívali Boha na shromážděních, která tak trochu připomínala mejdany, až na to, že tam nehrála divoká muzika. Ve škole se scházelo hezkých pár studentů ke společnému studiu Bible a pro některé to byly nesmírně opravdové zážitky, které jim změnily život. Na jihu tomu říkají Obrození. Lidé, kteří se zabývají náboženstvím, by vám řekli, že takové věci přicházejí ve vlnách. V dějepise jsme se učili o obrození Johna Wesleyho, které přineslo metodismus. Jako by někde

něco propuklo a během několika let se to přelilo celou zemí jako požár a lidé prožívají hluboké náboženské prožitky. Potom to na padesát nebo šedesát let zmizí. Myslím, že se to dělo v roce 1976, protože to potkalo tolik lidí najednou. Na jednom konci spektra byl Bob Dylan v Los Angeles a na druhém konci byla jedna malá škola ve čtvrti Clontarf v Dublinu. O podobných zážitcích mi vyprávělo hodně lidí, kterým tenkrát bylo něco kolem šestnácti. Možná se od té doby už posunuli někam jinam, ale v jejich práci to zůstalo, slyšel jsem to a slyším to ještě teď. Ten nejzřejmější

nějsí z nich byl Michael Hutchence. Jednou večer jsme seděli na pláži a já jsem se mu snažil vysvětlit, kde se to všechno bere. Obrátil se ke mně a řekl: „Víš co? Já a Andrew (kamarád, se kterým psal písničky) jsme letos prožili něco podobného. Řekl jsem: „Cože!?!?!“ Bylo to stejné, jako by vám Casanova řekl, že se zaslíbil Kristu. Já se ale domnívám, že existuje nějaké spojení mezi zneklidňující energií tvůrčí činnosti a duchovním životem. Nebo jsem to všechno prožíval proto, že jsem nemohl dát dohromady svůj domácí úkol. Vyberte si z toho, co chcete. Bylo to ohromně silné.

V hlavě mi vybuchovaly rachejtly. Dostal jsem se v životě do bodu, kdy jsem potřeboval najít nějaký duchovní smysl. Začal jsem se modlit, protože jsem si opravdu myslel, že se mi rozskočí hlava. Během několika týdnů se staly dvě věci a obě mi zachránily život. Ukázalo se, že to pro mě byl moc dobrý rok. Opravdu hodně dobrý.

První věc je, že jsem si udělal představu o své budoucnosti. Vzpo-

mínám si, že jsem tu dívku viděl, když přišla poprvé do školy. Napadlo mě, že vypadá jako španělská růže, s tmavými vlasy a rudými rty. Později, v jednom z těch dnů, kdy se mi chtěla rozskočit hlava, mě Kokoršpaněl Reggie Manuel vezl ze školy na zadním sedadle svojí motorky. Ohlédl jsem se a viděl jsem tu tichou tajemnou dívku, která byla tak přirozená – vůbec si neuvědomovala, jak je přitažlivá. Ze zadního sedadla Reggieho motorky začal sálát žár a ta dívka vypadala, jako by procházela vodou. Měla v sobě něco neuvěřitelně pokojného, a pro člověka, který je nepokojný, to byla ta nejpřitažlivější věc na světě. Byla to Ali. Během několika týdnů jsme spolu začali chodit a během pár let jsme se vzali.

A potom se stala ještě jedna úžasná věc. Připojil jsem se k jedné kapele. Od té doby se toho moc nezměnilo. Jsem pořád s Ali a jsem pořád s tou kapelou.

Ukázka z překladu Hany Loupové,
U2 o U2, Portál, 2007

Foto: Martin Pope

FRONTMAN U2 BONO S AUTOREM KNIŽNÍHO ROZHOVORU NEILEM MCCORMICKEM (VLEVO)

Dvě osoby – dvě metody. Don Bosco

Oba byli velkými vychovateli, jejich výchovné metody mají řadu podobných prvků. O koho se jedná? O Badena Powella [1857–1941], který před sto lety založil skautské hnutí a o Jana Boska [1815–1888], zakladatele salesiánů.

Sir Baden, baron z Gilwellu, byl vojákem, spisovatelem a pedagogem. Za založení skautingu mu byl udělen titul baron a lord.

Ve skautingu a v preventivním systému Dona Boska je řada shodných prvků:

Skautský zákon říká: „Skaut je stále veselý“.

Don Bosco opakoval salesiánům, kteří vychovávali hochy: „Ať tě nic nezneklidňuje.“ A jeden z jeho nejlepších žáků, Dominik Savio, řekl překvapenému kamarádovi větu, která i dnes ohromuje: „U nás svatost spočívá v tom, že jsme velmi veselí.“

Skautský zákon říká: „Skaut považuje za svoji čest získat důvěru.“

Don Bosco opakoval: „Vychovatel se snaží, aby byl milován, pokud chce být respektován. Aby mladí byli milováni a taky to věděli, je zapotřebí, aby salesiáni uměli zvolit to, co mají mladí rádi.“ Tyto principy jsou považovány za nejvyšší cíle salesiánské pedagogiky.

Skautský zákon říká: „Skaut je čistý v myšlenkách, slovech a činech.“

Don Bosco nekompromisně tvrdil, že nejkrásnější věc na mladém hochu je, když je jako lilie na louce, jako čistá voda pramene, jako jasná zář nebe. On čistotu nazýval „krásnou ctností“ a byl přesvědčen, že je nejvhodnější ozdobou mladého člověka.

Kdo je čistý, nemá skryté úmysly, je jemný, pozorný a bez dvojznačnosti. Můžeš se k němu přiblížit a být si jistý, že je takový, jak ho vidíš, můžeš s ním s jistotou mluvit, aniž by tě otravoval dvojsmyslnými řečmi...

Foto: archiv SaSM KdoJisly

SALESIÁNSKÁ ORATOR

Don Bosco věděl, tak jako Baden Powell, že city jsou skutečností velmi vzácnou a krásnou, než aby byly sníženy na nástroj požitku.

Skautská metoda zdůrazňuje jít na podstatu.

Don Bosco říkával, že když v jím

založené řeholní společnosti bude vládnout pohodlí a nadbytek, zanikne. A napsal pro své syny pravidla, která směřovala k základním věcem, ke střídmosti a k chudobě.

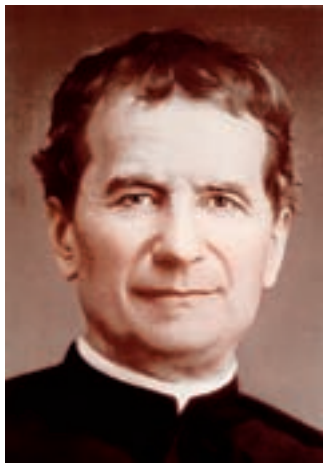
„Práce a sebeovládání“ je jedním z hesel Dona Boska, která předal salesiánům.

Skautská metoda se zakládá na službě.

Jeden příklad, který potvrzuje nutnost výchovné a láskyplné služby v salesiánské pedagogice: Po vypuknutí tyfu v Turíně Don Bosco poslal své starší hochy (ve věku roverů) do města, aby umývali, čistili, přenášeli, ošetřovali... s odvahou, která hraničila s neohrožeností. Všichni, i on sám, dobře věděli, že je to nakažlivá nemoc... Když by to dnes nějaký salesián udělal, riskoval by, že by skončil ve vězení.

Skautská metoda rozvíjí manuální schopnosti.

Don Bosco chtěl, aby se hoši

a Baden Powell – salesiáni a skauti

Foto: Zdeněk Jančík

NA SKAUTSKÝ TÁBOR PATŘÍ VLAJKA

o sebe postarali, aby byli schopni zastat jakoukoliv práci, protože on sám se naučil mnoho řemesel, aby si zaplatil studium. Byl učněm v různých řemeslných dílnách. Založil taky školy „umění a řemesla“, které rozšířil do celého světa.

Skautská metoda podporuje lásku k přírodě.

Don Bosco měl rád volný prostor, dvůr, pole, slavnosti v otevřené přírodě, vycházky po kopcích. Vymyslel svátek kaštanů, aby mohl hochy bavit i několik dní a pobýt v přírodě... opravdové tábory doslova a dopísmene.

Skautská metoda mluví o duchu skupiny.

Don Bosco neustále mluvil o rodném duchu.

O skautu se říká, že je to „výchova na poli“.

O salesiánském výchovném stylu se říká, že je to výchova na dvoře: dvůr a hřiště je výchovným místem...

místem setkání a zkušeností, rozhovoru a přátelství.

Skaut vychovává prostřednictvím hry.

Hřiště a dvory salesiánských oratořů jsou základní výchovná místa. Pro otevření nového salesiánského

díla je jednou z nevyhnutelných podmínek, že v něm musí existovat prostor pro hru.

Skaut zpívá, hraje a tančí...

Don Bosco říkával, že oratoř bez hudby je jako tělo bez duše. Má sbor, kapelu a organizuje tzv. Vojenské přehlídky, aby se hoši naučili pořádku a kázni.

Skaut se vyznačuje nošením uniformy...

Don Bosco odpovídal těm, kdo se ho ptali na uniformu pro své salesiány: „Moji synové mají jedinou uniformu: chci, aby chodili s vyhrnutými rukávy košile, jako zedníci učni!“

Skautská metoda vyžaduje, aby mladí byli vždy hlavními vychovateli.

Don Bosco píše svým salesiánům: „Nenechávejte mladé lidi nikdy sami“ a vynalezl asistenty.

Skautská metoda klade velký důraz na postavu vůdce oddílu, družiny...

Don Bosco nazývá své vůdce „Asistenty“ (dnes Animátoři). Na místo metody oddílu, družiny dává přednost metodě skupiny, kterou na začátku nazval „sdružení“ (Neposkvrněná Eucharistie, sv. Josefa, sv. Ludvíka...), a metodě zájmové skupiny-kroužku (hudba, zpěv, divadlo, liturgie, kapela...).

Křesťanské zaměření společenství skautů se v preventivním systému nazývá „náboženství“ a Don Bosco ho považoval za základní cíl výchovy.

Angažovanost v politické oblasti je vyjádřena v preventivním systému souslovím, které Don Bosco používal: „Poctiví občané“, a to je velkým cílem jeho metody. Ta druhá část je „Dobrý křesťan“, což je konečný cíl cesty pedagogického systému Dona Boska.

Savina Jemina
přeložil Pavel Čáp
další informace o skautingu
a salesiánech na str. 28

Oslavy 80. výročí příchodu salesiánů

ÚČASTNÍKY SLAVNOSTNÍHO SETKÁNÍ
VE FRYŠTÁKU 27. ZÁŘÍ 2007 PŘIVÍTAL
BÝVALÝ PROVINCIÁL JAN KOMÁREK.

SALESIÁNI SHROMÁŽDĚNÍ V KOLÉBCE
ČESKÉHO DÍLA VE FRYŠTÁKU.

O tom, že salesiáni slaví v letošním roce kulatých osmdesát let působení v naší vlasti, už určitě víte. Tuto významnou událost jsme si připomínali během celého roku – v Salesiánském magazínu vyšlo několik zvláštních příloh, proběhla vynikající soutěž o Janu Boskovi, vyšla kniha o Staříčkově Ignáci Stuchlém, vzpomínalo se, promítaly se filmy atd.

Jedním z vrcholů oslav byla slavnostní mše svatá a shromáždění

salesiánů 27. září letošního roku ve Fryštáku.

Kostel ve Fryštáku nabitý k prasknutí, televizní kamery, slavnostní rodinná atmosféra. Těmito slovy lze charakterizovat páteční oslavu 80. výročí příchodu salesiánů do Čech a na Moravu.

Slavnostní bohoslužbu, které předsedal salesiánský biskup Kája Herbst a kazatelem byl člen hlavní rady salesiánů Václav Klement přenášela v přímém přenosu televize Noe. Mše svatě se zúčast-

nili i vrcholní představitelé města Fryštáku.

Během uvítání přečetl bývalý provinciál Jan Komárek poselství hlavního představeného Pascuala Cháveze k výročí českých salesiánů.

Slavnostní kázání pronesl k účastníkům slavnosti P. Václav Klement, člen hlavní rady salesiánů. Václav Klement emigroval v roce 1984 do Itálie a v roce 1986 odešel na misie do Jižní Koreje. V roce 2002 by Václav na generální kapitule ve svých 43 letech zvolen členem hlavní rady

SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBU VEDL
SALESIÁNSKÝ BISKUP KAREL HERBST

SLAVNOSTNÍ BOHOSLUŽBU PŘENÁŠELA
V PŘÍMÉM PŘENOSU TV NOE. SALESIÁN
LEOŠ RÝŠKA V PŘENOSOVÉM VOZU

do Čech a na Moravu

PO MŠI SVATÉ BYLA ZA KOSTELEM ODHALENA BUSTA IGNÁCE STUHLÉHO. STAROSTA FRYŠTÁKU LUBOMÍR DOLEŽEL ZÁROVEŇ OZNÁMIL, ŽE SE STAŘÍČEK STAL ČESTNÝM OBČANEM FRYŠTÁKU.

SLAVNOSTI SE ZÚČASTNILY DAVY VĚŘÍCÍCH...

jako regionální rádce pro Asii-východ a Austrálii a stal se tak jejím nejmladším členem.

Po mši svaté následovalo odhalení busty Ignáce Stuchlého umístěné na nově opraveném prostranství vedle kostela. Poté se přítomní přesunuli na místní hřbitov k hrobu Ignáce Stuchlého, ke krátké modlitbě.

Po slavnostním obědě následovalo setkání spolubratří s Václavem Klementem. Význam celé akce zvýraznil svou návštěvou senátor Jiří

Čunek. Poté byla otevřena výstava o osmdesáti letech působnosti salesiánů v Čechách, kterou zahájil jeden z prvních fryštáckých oratoriánů sedmaosmdesátiletý Vojtěch Zezulka.

Závěr oslav patřil tradičně fotbalovému utkání, ve kterém změřili síly mladí a starší salesiáni.

Konference ACS

Během prodlouženého svatováclavského víkendu se do Kroměříže a Fryštáku sjeli na svoji provinciální

konferenci salesiánští spolupracovníci. Na dvoudenní akci spojenou letos s oslavami 80. výročí příchodu salesiánů k nám přijelo téměř dvě stě účastníků z Čech a Moravy, pozvání přijali i členové provinciální rady ACS ze Slovenska a sestry FMA z Prahy. Hlavní téma konference „Evangelizace Evropy“ přednášel v sobotu dopoledne světový delegát salesiánů pro ACS Don Stjepan Bolkovac, dopoledne se téma probíralo v pracovních skupinách, večer pak ve volné diskusi s přednášejícím. V odpoledním pro-

... A KNĚŽÍ...

... A MNOHO MINISTRANTŮ.

**KE VŠEM PROMLUVLIL PROVINCIÁL
SALESIÁNŮ P. FRANTIŠEK BLAHA**

**VŠICHNI SE POTÉ PŘESUNULI K HROBU
IGNÁCE STUHLÉHO K DĚKOVNÉ MODLTBĚ.**

gramu představil P. Jaroslav Němec téma etické výchovy na školách.

V sobotu ve Fryštáku proběhlo setkání s bratry salesiány a členem generální rady salesiánů P. Václavem Klementem. Jeho poutavé vyprávění, zkušenosti z dlouholetého působení v zahraničí a pohled zvenčí byly pro všechny nezapomenutelným zážitkem.

Dva dny strávené uprostřed salesiánské rodiny a ve společnosti dvou velkých salesiánských osobností byly velmi podnětné, povzbuzující a obohacující. Přispěla k tomu velkým dílem rodinná atmosféra, kterou vytvořili bratři salesiáni ve fryštáckém DISu, místní farníci a schola. Všem

patří velký dík za velký kus práce. Staříček Stuchlý má jistě z této své misie na severu radost!

A jak vše začalo

Na ilustraci salesiánských začátků jsme vybrali pár výňatků z dobových vzpomínek: „Přeběhněme jen krátce první léta salesiánské oratoře ve Fryštáku, totiž od roku 1927 až po rok 1931, letopočet, které můžeme přijati jako rok, v němž se zřídila pravá oratoř ve smyslu a v duchu bl. Jana Boska.

Dříve snad nebylo ani možno pomýšletí opravdově na pravidelnou oratoř, jelikož dům byl v počátcích, a tedy

v mnoha existenčních obtížích, k tomu přidejme nedostatek osob, které by se cele věnovaly oratoři, jak dilo by toto vyžadovalo pro svůj zdárný výsledek. Později, místo aby oratoř měla vzkvétati, musel přijíti úpadek, je-li vůbec možno mluvit o úpadku, poněvadž Don Trochta, zaneprázdňen jinými věcmi, nemohl se věnovati oratoři, a tak zůstal pro všechno to množství mládeže jak mužské, tak ženské, jak později uvidíme, spolubratr pan Hlaváč František sám, který samozřejmě nemohl na to stačiti. Než slyšíme pana Hlaváče co vypravuje o těchto prvních třech letech oratoře:

„Oratoř začala hned první den našeho příjezdu do Fryštáku, totiž

**PO OBĚDĚ NÁSLEDOVALO SETKÁNÍ
SALESIÁNŮ V DOMĚ IGNÁCE STUHLÉHO**

**ČLEN HLAVNÍ RADY VÁCLAV KLEMENT
VYZVAL ČESKOU SALESIÁNSKOU RODINU
K SOLIDARITĚ S VÝCHODNÍM TIMOREM (VIZ
STR. 3) A PŘEDAL F. BLAHOVI ŠÁL TAIS,
KTERÝM SE NA TIMORU VÍTAJÍ HOSTÉ.**

SETKÁNÍ NAVŠTÍVIL TAKÉ SENÁTOR JIŘÍ ČUNEK, KTERÝ DOSTAL TAIS TAKÉ.

28. září 1927. Odpoledne přišli před dvěře staré budovy čtyři hoši, mezi nimiž byl i Kučera Karel, a zvědavě okukoval, co se děje uvnitř nového. Tak jsem je zastihl a dal se s nimi do hovoru a pozval je, aby přicházeli častěji. Přicházeli opravdu v množství stále větším a s nimi i děvčata (školačky), které vypudilo z dvorku teprve rozhodné slovo, že pro ně oratoř není."

Myslím, že nebude na závalu vložit-li zde historku, kterou jsem slyšel vypravovati. Docházela tedy, jak vykládá pan Hlaváč, děvčata spolu s hochy. Pan Hlaváč hrál si a zaměstnával se pouze s hochy a děvčata viděla se opuštěná, což těžce nesla. Jednoho

dne, kdy pan Hlaváč stál chvíli trochu osamocen, dodala si odvahy a všechna společně jej obklopila, žebronic, aby si s nimi také hrál a tolik se jich nebál. Marná bylo slova, že pro ně oratoř není, že musí počkat až dorostou české salesiánky, které by se pak s nimi bavily. Bylo třeba obezřelé diplomacie, aby ubohý pan Hlaváč byl vysvobozen z tohoto zajetí".

Z Pamětí oratoře ve Fryštáku

Jak je to dnes

V české provincii pracuje 177 salesiánů, jejich věkový průměr je 52,3 let. Salesiáni provozují 12 středisek mládeže a mají tedy přímý vliv

na 8,5 tisíce dětí, nabízejí více než 350 kroužků. V 69 farnostech spravovaných salesiány se pravidelných nedělních bohoslužeb účastní přes 19 tisíc věřících. Jejich misijní zemí je Bulharsko, kde působí SDB komunita v Kazanlaku.

Salesiáni působí na JABOKU – Vyšší odborné škole sociálně pedagogické a teologické, na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a další teologických fakultách u nás.

Salesiáni jsou zřizovateli nakladatelství Portál, které vydává odbornou pedagogickou a psychologickou literaturu a časopisy.

Text a foto Jiří Kučera

V PROSTORÁCH DISU BYLA OTEVŘENA VÝSTAVA O HISTORII SALESIÁNSKÉHO DÍLA U NÁS. PŘEVÁŽNOU VĚTŠINU EXPONÁTŮ POCHÁZÍ Z ARCHIVU PANA VOJTĚCHA ZE ZULKY.

NA AKCI BYL VYHLÁŠEN VÍTEŽ SALESIÁNSKÉ SOUTĚŽE O KÝTU DONA BOSKA. STAL SE JIM MARTIN BĚHEM (UPROSTŘED).

SLAVNOST BYLA UKONČENA TRADIČNĚ PO SALESIÁNSKU – FOTBALOVÝM UTÁKÁNÍM.

Poznáte někoho?

K fotografiím z minulého čísla:

Na fotce číslo 1 je chaloupka s Mikim. Byla to moje první chaloupka a já stojím úplně vpravo. Vyrobili nám tam takové bezvadné čepičky jako námořníkům, protože to byla pirátská chaloupka a my luštili tajemný deník kapitána O'Briena. Byla to nezapomenutelná akcička a rozjela moji velikou sérii chaloupek v dalších letech. Na Mikiho moc vzpomínám, a i když neznám jeho pravé jméno, mám od něho i nádherný dopis, který mi později poslal i s touto fotkou. Fakt to byla hustá chaloupka. Dík za ni.

Ondra Martínek

Na snímku č. 2 je uprostřed bývalý provinciál P. Jan Komárek a vlevo od něj stojí Věrka Kašná.

Jiří Kučera

Na snímku č. 3 poznávám P. Jaroslava Némce, salesiána. Je třetí zprava.

Petr Ptáček

A koho poznáte, milí čtenáři, dnes? Věříme, že vybrané fotografie způsobí smršť na poště (i té elektronické) a redakce Salesiánského magazínu bude zavalena vašimi dopisy. Těšíme se na ně na adrese Salesiánský magazín, Kobyliské nám. 1, 182 00 Praha 8, e-mail: magazin@sdb.cz do 5. srpna. Zároveň vás chceme vybidnout, abyste nám poslali snímky, které možná máte doma. Rádi je zveřejníme (a originály vrátíme).

Colloqui salesiani v Praze

Jubilejní 25. mezinárodní setkání odborníků na salesiánskou spiritualitu se poprvé uskutečnilo v České republice. Ve dnech 23.–28. srpna 2007 přijalo shromáždění pohostinnost centra Mariapoli v Praze-Vinoři.

Po Druhém vatikánském koncilu se zrodila myšlenka, aby se osobnosti z celého salesiánského světa čas od času sešly a společně reflektovaly salesiánské charisma v kontextu doby, která se velmi rychle mění.

V současnosti tomuto seskupení odborníků salesiánské historie a spirituality předsedá severobelgický provinciál Jos Claes. Hlavní zátěž přípravy a organizace však nese bývalý provinciál z Kolína nad Rýnem Meinolf von Spee, předsedající organizace Don Bosco International, která reprezentuje salesiány v Bruselu u mezinárodních institucí.

Setkání proběhlo v prostředí intenzivního sdílení, promýšlení,

Foto: archiv SM

POD STRAHOVSKÝM KLÁŠTEREM

ale i v rodinné atmosféře. Nedělní odpoledne bylo věnováno návštěvě Prahy – alespoň těch nejvýznamnějších míst: Vyšehrad, Strahov, Hradčany, Pražské Jezulátko a Karlův most. Janko Ihnát se osvědčil

nejen jako zkušený průvodce, ale i jako nevyčerpatelná studna vtipů, kterými rozveseloval posluchače. Při večeři v kobyliškém domě se účastníci mohli setkat se zástupci české salesiánské rodiny. *František Blaha*

Z ankety mezi účastníky setkání:

1. Jaká jsou pozitivní znamení pro dnešní mládež?
2. Které momenty jsou nejproblematičtější pro budoucnost mladých?
3. Jaký je nejdůležitější úkol pro salesiánskou rodinu v současné Evropě?

Don Giuseppe Pellizzari, SDB
provinciál oblasti Východ (většina zemí bývalého Sovětského svazu)

- ad 1. hlad a hledání pravd, štěstí a velkých hodnot
- ad 2. spokojit se s „malými věcmi“, žít s velkých snů
- ad 3. snažit se o dialog s mladými: naslouchat jim, snažit se jim porozumět, nabízet, pracovat společně

Don Giorgio Colajacomo, SDB
ředitel salesiánské komunity v Alasio v Itálii

- ad 1. a) některé lidské hodnoty, je-

jichž význam ve společnosti roste

- b) vzdálení se od náboženství a náboženská lhotejnost mohou být překonány tím, že se přiblížíme jejich problémům a budeme mít odvahu hlásat Krista
- ad 2. jejich „nechejte nás žít podle aktuální módy“
- ad 3. důvěra, že je ještě možné vychovávat a hlásat evangelium

Sestra Maria de los Angeles Contreras, FMA

z Venezuely, členka hlavní rady Dcer P. Marie Pomocnice zodpovědná za salesiánskou rodinu

- ad 1. a) solidarita a nasazení pro nejchudší
- b) schopnost sdílet se
- c) respekt k názorům druhých
- ad 2. a) často chybí směr a výchova k pravé lásce
- b) individualistická vize vlastního života
- c) chybí perspektivy a „sny“ do budoucnosti

- ad 3. a) nabídnout místním skupinám (spolupracovníkům, bývalých žáků) více protagonismu, formace a doprovázení, aby salesiánská rodina v Evropě byla více schopná být jasným a věrohodným znamením, které je schopné sdílet a nabídnout Krista

Sestra Maria Fe Muñoz Nuñez, FMA

historie FMA ve Španělsku, zodpovědná za vytvoření provinciálního archivu

- ad 1. a) solidarita
- b) svoboda
- c) upřímnost
- ad 2. a) relativismus
- b) chybějící smysl života
- c) odmítání autority
- ad 3. a) zpřítomnit Dona Boska v současné společnosti nasazením se pro mládež a pro její integrální rozvoj
- b) věnovat pozornost formaci rodičů při výchově jejich dětí.

Celý dotazník najdete na www.sdb.cz

Blahořečení španělských mučedníků

V neděli 28. října 2007 bylo na náměstí svatého Petra v Římě blahořečeno 498 španělských mučedníků. Je mezi nimi i 63 členů salesiánské rodiny.

Během španělské občanské války v letech 1936–1939 bylo zabito mnoho kněží, řeholníků a laiků. Ze salesiánské rodiny podstoupilo mučednickou smrt 95 členů. 32 v Seville a 63 v Madridu. Tyto skupiny spojuje jméno salesiána Enrica Saiz Apparicia.

Don Enrico byl odvážným ředitelem salesiánského aspirantátu v Carabanchel Alto na okraji Madridu.

Když do domu vpadla skupina vojáků, bez váhání prohlásil: „Chcete-li krev, jsem připraven. Ale neubližujte chlapcům.“ Chlapce tedy propustili, ředitele a osm spolubratří nejprve zajali a později zavraždili. Krátce před smrtí se don Enrico svěřil jednomu příteli: „Co může být lepšího, než zemřít k oslavě Boží“. Svůj život obětoval výměnou za životy chlapců, které mu svěřila Prozřetelnost.

ANS

Pomoc při vstupu na trh práce

SHM Klub Praha-Kobylisy zahájil v novém roce kurzy pro osoby znevýhodněné na trhu práce. Souběžně s kurzy klub vytvořil šest nových pracovních míst, která slouží jako zácviková pracovní místa.

Kdo jsou „osoby znevýhodněné na trhu práce“? Jsou to například maminky na mateřské dovolené, resp. po mateřské dovolené, osoby dlouhodobě pečující o závislého člena rodiny, osoby se sníženou pracovní schopností apod. První kurz proběhl koncem ledna 2007, druhý začal v 24. září 2007 a třetí je připraven na únor 2008.

Na kurzu se účastníci naučí základy práce s počítačem, jak absolvovat

vstupní pohovory u zaměstnavatele, dozvědět se, jak napsat správně životopis a další. Vybrat si mohou i kurzy se základy pedagogiky volného času nebo základy účetnictví a administrativy.

Doprovodným programem je hlídání dětí po celou dobu kurzu.

Na nově vzniklých místech si mohou uchazeči o práci vyzkoušet pracovní návyky a lépe se později integrovat na trh práce.

Projekt bude po dobu 20 měsíců podporován Evropským sociálním fondem a státní rozpočtem České republiky.

Blíží informace o projektu dostanete na shm@sdb.cz nebo na 605 554 284.

Lucie Lišková

Stručně

Na TF JČU v Českých Budějovicích je možné se přihlásit do kurzu **Odborná kvalifikace pro pracovníky středisek volného času**. Jedná se o dvouletý dálkový kurz v rámci celoživotního vzdělávání, na jehož základě mohou maturanti získat kvalifikaci podle § 16, a tedy i § 17 zákona o pedagogických pracovnících. Cena je 1800,- Kč za rok. • Senát ČR udělil **P. Josefu Šimčíkovi pamětní medaili** za více než 30 let působení mezi českými krajany ve Švýcarsku. Převzali ji příbuzní P. Josefa Šimčíka a do rodné Blatničky ji přivezl J. Komárek a A. Špaček. Při té příležitosti starostka Blatničky Jarmila Hrušková sdělila, že P. Šimčíka má ve svém srdci uloženo jako skromného a dobrého kněze a že si náležitě váží toho, že si jeho záslužné činnosti všiml i Senát ČR. P. J. Šimčík zemřel 26. dubna 2002 a jeho tělo bylo pak převezeno do Blatničky a uloženo na místním hřbitově. • Dřevěná chalupa v Beskydech v Tiché u Frenštátu pod Radhoštěm, která do roku 1990 fungovala jako „**Budka**“ pro letní chaloupky, nyní – vylepšená – opět funguje pro rekreační pobyty rodin s dětmi, nebo pro mládež (menší skupinky). Celoroční provoz, v zimě blízko dostupné lyžování na Pustevnách a Radhošti. Kontakt: Jana Špačková, mobil: 603 889 865.

Tip na vánoční dárek

V prosinci letošního roku bude připravená česká verze filmu o Donu Boskovi (režie: Lodovico Gasparini, stopáž 200 min, rok vydání: 2004).

Velmi poutavý film vychází na dvou DVD a bude k dispozici ve všech salesiánských střediscích, farnostech nebo přímo ve studiu BMC (Bosco Media Centrum, Foerstrova 2, 616 00 Brno, tel: 541 248 036, e-mail: media@sdb.cz).

Marie Kučerová, FMA

Kobyličky slaví 70. výročí svěcení kostela

V kostele svatě Terezičky v Praze-Kobylicích vyvrcholily ve středu 24. října oslavy 70 let přítomnosti salesiánů v této pražské městské části.

Slavnostní děkovnou mši svatou zde sloužil apoštolský nuncius Diego Causero, se kterým se mohli farníci po obřadu setkat na krátké besedě.

Oslavy v Kobylicích probíhaly v několika rovinách: před večerními bohoslužbami vzpomínali pamětníci na doby blízké i vzdálené, někteří zájemci se vydali na pouť po salesiánských dílech v Čechách a na Moravě (navštívili mj. Zlín, Fryšták či Brno). Děti se zúčastnily celodenního výletu.

Zanedbána nebyla ani kultura: V salesiánském divadle vystoupila taneční skupina Světlo a se svým video-programem – koncertem skupiny U2 z Chicaga 2005 Vertigo Tour – přijel Jiří Dědek Flieder. Se svou pohádkou přispěchal i Víta Marčík.

V rovině liturgické stojí za zmínku například slavná mše svatá s regionálním rádcem salesiánů pro oblast Evropa Nord, kam patří i ČR, Albertem Van Heckem, a provinciály této oblasti a již zmíněná bohoslužba s nunciem Diegem Causerem.

APOŠTOLSKÝ NUNCIUS DIEGO CAUSERO NA KONCI MŠE SVATÉ V KOSTELE SV. TEREZIE OD DÍTĚTE JEŽÍŠE.

Provinciál František Blaha při této příležitosti napsal kobylickým farníkům zdravici, kde mj. uvádí: „Při pohledu na celou historii i na to, co dneska v Kobylicích stojí a žije, je za co děkovat. Vděčnost je však jen první krok... Vidím těch sedmdesát let jako bohatství, ze kterého se nestačí

radovat, spokojit se s ním, a zůstat lhostejní k desetitisícům lidí, kteří o pokladu Boží lásky a o Ježíšově přátelství v našem okolí nemají ani tušení, nevidět mladé lidi, kterým chybí smysl, domov, někdo, kdo by na ně měl čas.“

Jiří Kučera

Setkání se salesiány na téma misie

Praha – Další tradiční setkání pro mladé muže (od 14 do cca 25 let) se uskuteční o pololetních prázdninách 31. 1. – 3. 2. 2008 v Sebranicích u Litomyšle.

Zajímavou formou se setkáme s pokladem naší víry a s tím, jak ji můžeme rozvíjet a dělit se o ni nejen v ČR. Část programu připravují i bývalí misijní dobrovolníci z programu Cagliari. Více informací najdete na <http://mladez.sdb.cz/sss-new/>.

Přihlášky posílejte do 10. 1. 2008 na adresu: SADBA, Jaroslav Vracovský, Kobylické nám. 1, 182 00 Praha 8, vracov@centrum.cz, 608 569 921, 732 951 497.

Jaroslav Vracovský

Raffaele Farina bude jmenován kardinálem

VATIKÁN – Papež Benedikt XVI. ve středu 17. října 2007 oznámil, že 24. listopadu bude jmenováno 23 nových kardinálů. Je mezi nimi i jeden salesián – Mons. Raffaele Farina.

Mons. Farina se narodil v Buonalbergo v Itálii 24. září 1933. Salesiánem se stal 25. září 1949 a doživotní sliby složil v roce 1954.

Pět z 23 budoucích kardinálů je už ve věku nevoličů (papeže). Je mezi nimi i Mons. Giovanni Coppa, apoštolský nuncius v ČSFR v letech 1990–1993.

ANS

Kniha o Staříčkovi Ignáci Stuchlém

PRAHA – Tvé misie budou na severu je titul nové publikace Ignáci Stuchlém. Kniha, kterou sestavil P. Jaroslav Kopecký vychází při příležitosti oslav 80. výročí příchodu salesiánů do Čech. A právě začátky salesiánského díla u nás jsou pevně spojeny s vlídnou a pokornou osobností Ignáce Stuchlého – Staříčka.

Publikaci si lze objednat na adrese: Salesiánská provincie Praha, Kobylické nám. 1, 182 00 Praha 8, příp. emailem na mrazkova@sdb.cz. Cena je 30 Kč + poštovné a balné. *jt*

XVI. slet Starých pák v Mladočově

Již šestnáctý Slet Starých pák proběhl 7.–9. září 2007 v Mladočově u Litomyšle. Letošním hostem byl senátor a novinář Jaromír Štětina.

Setkání se poprvé v jeho historii zúčastnila žena, byla jí osobní asistentka senátora Štětiny. Průběh setkání byl ale jinak tradiční: slétávání, fotbálek, uvítání Káji Herbsta apod. Vyvrcholením programu se stala čtyřhodinová diskuse s panem senátorem.

Pan Štětina i jeho asistentka Pavla Hájková obdrželi na uvítanou tradiční dárky – tričko Starých pák, resp. Mladých mamek a Hlt Boží.

Beseda s Jaromírem Štětinou byla zajímavá a žádné období jeho života nebylo opomenuto – ptali jsme se ho jak na senátorování, válečné zpravodajství, ale i na zjednění divokých řek na úpatí Altaje.

A jak setkání viděla „druhá strana?“ Milý Dědku Flídre, píšu i za pana Štětina. „Moc se nám mezi vámi líbilo, byl to bezvadný večer

Foto: Pavel Zichnely

UVÍTÁNÍ SENÁTORA JAROMÍRA ŠTĚTINY NA SLETU STARÝCH PÁK

a já ještě jednou děkuju, že jsem také mohla přijet mezi vás, mezi tu bezvadnou partu. Pokud jste se Starými pákami v kontaktu, všechny je od nás pozdravujte! Kdybyste měl cestu do Senátu, určitě dejte vědět

a zastavte se tady u nás v kanceláři na kafe. Moc Vás zdraví Pavla Hájková.“

Víc fotografií najdete na www.starepaky.cz.

Jiří Kučera

Zprávy ze SADBY

S novým školním rokem pokračujeme ve vzdělávání mladých lidí v rámci projektu se složitým názvem „Inovativní koncepce vzdělávání a formace salesiánských dobrovolníků k efektivnější sociální službě mladým lidem“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR.

V loňském roce proběhlo 20 vzdělávacích víkendů ve třech dobrovolnických programech (CAGLIERO, Salesiánští animátoři a Margherita). Nabídlí jsme také setkání-doprovázení, které pomáhá motivovat mladé lidi ke službě dalším mladým lidem.

Našími programy prošlo téměř 300 mladých dobrovolníků, kteří již nyní pomáhají ve střediscích v celé České republice (v Brně, Plzni, Zlí-

ně...) a také v zahraničí (v Mexiku, Indii, Kongu...)

Ještě v minulém školním roce se nám také podařilo rozjet webové stránky www.mladez.sdb.cz, kde najdete informace o dobrovolnických programech a přípravných víkendech. Jsou zde také zajímavé články a fotky přímo od našich dobrovolníků z terénu.

A co nás čeká v novém školním roce? Začíná nový rok přípravy v programu CAGLIERO a nový běh v tříletém cyklu Salesiánští animátoři. O oba programy projeví zájem mnoho mladých lidí. Budeme také pokračovat se vzděláváním Margherita a nabídneme spoustu dalších aktivit přesahujících hranice ČR.

V listopadu 2007 se uskuteční celostátní setkání zástupců salesiánských animátorů v Pardubicích na motto hesla hlavního představeného na příští rok – vychovávejme srdcem Dona Boska...

Jsme moc rádi, že o naše programy je zájem a děkujeme vám všem, kteří pomáháte SADBě v jejím úsilí přibližovat mladým lidem srdce Dona Boska.

Eva Hurychová, Jana Švecová
a Jaroslav Vracovský

Jak dlouhý život vás čeká?

Dožijete se sta let? Odpovězte na následující otázky a uvidíte.

- Kouříte nebo žijete mezi kuřáky?
Ano (-20) Ne (0)
- Máte rádi maso nebo rybu dobře propečené?
Ano (-2) Ne (0)
- Vyhýbáte se máslu, smetaně, zákuskům a jiným kalorickým bombám (např. hranolky)?
Ano (+3) Ne (-7)
- Obsahuje vaše strava málo masa a naopak hodně ovoce a obilovin?
Ano (+5) Ne (-4)
- Vypijete víc než láhev piva nebo dvě sklenice vína nebo jiného alkoholu za den?
Ano (-10) Ne (0)
- Popijíte v mírných dávkách pivo, víno nebo alkohol (jedna či dvě sklenice za den)?
Ano (+3) Ne (0)
- Žijete v prostředí, kde se občas vyskytuje smog?
Ano (-4) Ne (+1)
- Vypijete za den víc než tři šálky kávy?
Ano (-3) Ne (0)
- Pijete každý den čaj?
Ano (+3) Ne (0)
- Berete každý den aspirin?
Ano (+4) Ne (-4)
- Čistíte si zuby po každém jídle?
Ano (+2) Ne (-4)
- Chodíte na stolici méně než jednou za dva dny?
Ano (-4) Ne(0)
- Měli jste někdy srdeční záchvat?
Ano (-10) Ne (0)
- Opalujete se? Ano (-4) Ne (+3)
- Máte nadváhu 10 nebo více kilogramů?
Ano (-10) Ne (0)
- Žijete tak blízko ke své rodině (nemyslíme partnera a děti), abyste ji mohli pravidelně navštěvovat?
Ano (+5) Ne (-4)
- Která z následujících dvou věť se k vám více hodí:
a) Stres mě ničí, nemohu se ho zbavit. Ano (-7)
b) Dokážu setrást stres (sportem, meditací, humorem, modlitbou nebo jinak). Ano (+7)
- Zemřeli vaši rodiče na nějakou chorobu před dosažením 75 let nebo potřebovali před dosažením tohoto věku každodenní péči?
Ano (-10) Ne nebo nevím (0)
- Dožil se některý z členů vaší rodiny (otec, matka, strýc, teta, prarodiče) v dobrém zdraví nejméně 90 let?
Ano (+24) Ne nebo nevím (0)
- Cvičíte (tělocvična, běh atd.) alespoň třikrát týdně?
Ano (+7) Ne (-7)
- Berete každý den vitamín E (400 až 800 jednotek) a selen (100 až 200 mikrogramů)?
Ano (+5) Ne (-3)

Teď sečtete kladné body, odečtete záporné a výsledek (kladný nebo záporný) vydělíte pěti. Výsledné číslo přičtete nebo odečtete od věku 84 let pro muže a 88 let pro ženu a dozvíte se, jak dlouhý život vás čeká.

Vaše skóre

14,4 až 8 let navíc

Bravo! Po svých předcích jste zdělili dobré předpoklady (osoba, jejíž příbuzní zemřeli v 90 letech, má čtyřikrát větší šanci, že se tohoto věku také dožije), váš otec se zřejmě vyznal ve zdravém životním stylu a matka zase rozuměla výživě, předali vám dobré rady, železné zdraví, zdravé návyky (aktivní život, žádné výstřelky, žádný tabák ani alkohol, dobrý spánek, silnou vůli, stravování s malým obsahem tuků a masa...),

nejspíš nežijete ve stresu a špatném životním prostředí, možná na venkově... V každém případě jste na dobré cestě vstoupit do klubu stoletých.

0 až 7 let navíc

Není to špatné (zvláště když se blížíte k těm sedmi). Jste na tom docela dobře (v této chvíli!), vezmeme-li v úvahu často znečištěné životní prostředí a stresující okolí. Hrozí vám však, že váš „třetí život“ (v důchodu, po 65 letech) může být strastiplný, pokud neuděláte nic, abyste se zbavili svých zlovyků a získali zdravé návyky (pravidelné kúry vitamínem E a selenem, mírné dávky aspirinu, vyváženější strava, víc spánku...).

0 1 až 12 let méně

Nejdete dobrým směrem. Máte špatné životní podmínky (smog, stres...), špatné stravovací návyky (příliš mnoho tuků, masa, málo vlákniny...), pochybný životní styl (málo pohybu, káva, tabák, alkohol...). Rizika se sčítají. Je nejvyšší čas to změnit (začít se o sebe starat, získat zdravé návyky...), jinak můžete očekávat, že se dožijete nanejvýš 74 let, což je sice v současnosti průměrná délka života, ale za 20, 30 nebo 40 let se lidé budou dožít o 5 až 10 let vyššího věku, protože střední délka života se každý rok prodlužuje o 3 měsíce.

0 13 až 23,4 let méně

Poměrně katastrofální výsledek. Špatné zázemí, problematické životní prostředí, špatné návyky, bídný životní styl... Váš život je v nepořádku. Pokračujte stejným způsobem a dožijete se stejného věku jako lidé ve třicátých letech minulého století (tzn. 60 let), navíc v tomto věku budete ve stejném biologickém (i psychickém) stavu jako dnešní pětasedmdesátníci, ne-li ještě v horším. Takže se vzpamatujte, je víc než nutné začít se změnami a zvyknout si na absolutně zdravý život, pokud chcete déle a také lépe žít.

*Převzato z Knihy psychotestů I.,
Gilles Azopardi,
Portál, Praha 2003*

Křížovka

Švédské přísloví: Žádné neštěstí...

	STOČÍT	DRUH PAPOUŠKA	STARO-SUMERSKÉ MĚSTO	DRUH ÚPRAVY VOZOVEK VÝMESEK	POMŮCKA: ADREMA, LOTION	POZDRAV	NÁSTRAHY PYTLÁKA	DRUH KVĚTENSTVÍ	ŽENSKÉ JMÉNO	2. DÍL TAJENKY	OPAK SVĚTLA
ČESKÝ LOUTKÁŘ					POLÍŤ (oblastně) DRUH OPICE	NADE-ZDÍVKA EDÉM					
AFRICKÝ STÁT							A SICE BAREVNÁ LÁTKA				VYMŘELÝ KOČOVNÍK
INICIÁLY HERCE KAISERA			FRANCOUZSKÝ KOMIK 1. DÍL TAJENKY				JUDSKÝ KRÁL DIVADELNÍ ZÁVĚS				
VZOREC NITRIDU TANTALU				DRUH PTÁKA HUDEBNÍ NÁSTROJ				SPZ TREBIŠOVA DRUH PEPRE			
VÝZVA					POUPĚ KAPAROVNÍKU OBILNÍ SKLADY						
NAPĚTÍ SVALSTVA						VÝROBEK BAVLNĚNÁ LÁTKA					
VEÑO (slovensky)	IRIS (slovensky) CYKlický AMID					PURPUR TKÁŇ (lékařský)					ŽENSKÉ JMÉNO
ŽIVOTNÍ SILA (knižně)								OUHA TISÍCI DÍL CELKU			
ŽENSKÉ JMÉNO			AVŠAK PLETOVÝ PROSTŘEDEK				VEDLE SPOJKA				
KOVOVÝ PRVEK					BÍLÉ VÍNO DAROVAT						
ODVEDENÍ (knižně)						ELEKTRODA BUDDHIST. CHRÁM					
SONDA	DÍLČÍ ROZPOČET DRUH VESLA					999 (římsky) HARMONIE				3. DÍL TAJENKY	HORSKÁ KRAJINA V HIMÁLAJI
KURFÍRT (zastarale)							INKA (domáčky) SPZ TREBIČE				
ZNAČKA DLAŽDIČEK					ZAKRSLÝ PINČ						
VOJENSKÝ ZASOBOVACÍ ODDÍL					STROJ NA TISĚNÍ ADRES						

Vylosování výherci správně vylustěné křížovky ze Salesiánského magazínu č. 4/2007: František Kavalec, Senorady, Ařka Klimová, Trojano-vice, Josef Drahosch, Brno, Marie Malinská, Teletci, Alena Procházková, Oslavany, Marie Kořisová, Brno, Jan Křehota, Boletice n. L., Helena Marková, Ptení, Milena Picková, Brno a František Kruš, Třebíč.

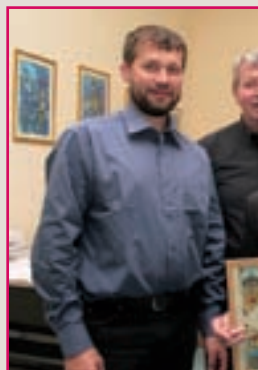
Soutěž o ceny: Vylustěnou tajenku zašlete na adresu redakce (Salesiánský magazín, Kobyliské náměstí 1, 182 00 Praha 8). Ze správných odpovědí bude vylosováno 10 výherců, kteří obdrží věcné ceny. Řešení zasílejte do 30. listopadu 2007.

Oslavenci

Salesiánům a salesiánkám, kteří v září a říjnu oslavili narozeniny, vyprošujeme hojnost Božího požehnání, darů Ducha Svatého a vytrvalost při působení v duchu Dona Boska.

P. VÁCLAV FILIPEC

P. PAVEL TICHÝ

Překrásných 88 let života oslavil 12. září **P. Václav Filipec**.

1. října oslavil důstojných 84 roků života **P. Wenceslao Koupil**, salesián původem z Čech, který v současnosti

žije v Bogotě. Kulaté čtyřicátiny oslavil 7. října **P. Zbyněk Schneider** a 12. října slavil pětačtyřicátiny český salesiánský provinciál **P. František Blaha**. Den na to oslavil 81 roků života český salesián

Eduard Kowala, původem z Čech, který t. č. působí v Hong-Kongu. Ve stejné den slavil v čtyřicátiny **P. Pavel Tichý** a 14. října oslavoval 70. narozeniny **P. Václav Altrichter**.

P. VÁCLAV ALTRICHTER

P. FRANTIŠEK BLAHA

FESTIVAL [🎵]POD VĚŽÍ

Už po čtvrté se sešli příznivci moderní křesťanské hudby na Festivalu pod věží ve Zlíně, a to třetí zářijový víkend. Tento hudební svátek byl umocněn i oslavami osmdesátin salesiánů v Česku a vskutku se bylo na co dívat, lépe řečeno, co poslouchat. V osmihodinovém programu, který probíhal před kostelem ležícím uprostřed pětadvacetitisícového sídliště, se předvedlo celkem devět skupin hlásících se ke křesťanství. Mohli jste slyšet folk, pop, swing, rock, big beat, mohli jste slyšet češtinu i slovenštinu, ale mohli jste také slyšet nadšené ohlasy několika set návštěvníků festivalu. Díky přímému přenosu TV Noe se Festival pod věží dostal také do tisíců domácností nejen v různých koutech České a Slovenské republiky ale také (pomocí internetu) v zahraničí a v zámorí. Že jste o něm neslyšeli? Nevadí. Pátý ročník bude zase za rok v září. Neváhejte a sledujte informace na www.festivalpodvezi.cz.

Radovan Výsmek

FESTIVALU POD VĚŽÍ 2007 V ÚVODU POŽEHNAL PROVINCIÁL SALESIÁNŮ DONA BOSKA FRANTIŠEK BLAHA

FESTIVAL Z POHLEDU DIVÁKA

POŘÁDNOU DÁVKOU ROCKU STRHNUL LANŠKROUNSKÝ MICHAEL POSLUCHAČE NA SVOU STRANU

PROGRAMEM PROVÁZELI ČESKO-SLOVENŠTÍ MODERÁTOŘI MAGDA, MIŠEL A MARUŠKA

ŽE BIG BEAT JE VELMI VHDNÝ HUDEBNÍ STYL PRO CHVÁLENÍ BOHA, DOKÁZALA VYSOKOMÝTSKÁ ELIATA

O NÁDHERNÝ ZÁVĚR FESTIVALU POD VĚŽÍ 2007 SE POSTARAL HOST FESTIVALU RICHARD ČANAKY A FBI

Foto: archiv Festivalu pod věží

...a ještě, Bože, prosíme, provázej nás v dalším století...

salesiáni dona boska

Tak končí modlitba, kterou si letos v srpnu mohli přivést skauti z celosvětového setkání v anglickém Essexu, konaného u příležitosti 100 let od založení skautingu. Z českých salesiánů se setkání zúčastnili Jan Musil, Michal Svoboda a Jiří Veselý. Na místě bylo ve stanech ubytováno více než 40 000 skautů a skautek, z nichž bylo asi 300 zástupců z České republiky. Ubytování měli připravený nepřetržitý téměř čtrnáctidenní program rozložený do třech bloků: aktivity, motivace a výzvy.

SKAUTI Z JABLONCE A SALESIÁNI PŘED
BRÁNOU SVĚTOVÉHO SETKÁNÍ SKAUTŮ
OREL, NIBO, ŠERIF, ŠIBAL A BOBR.

NAŠI SPOLUBRATŘI
MĚLI MOŽNOST DO
TOHOTO OBROVSKÉHO
MULTIKULTURNÍHO TÁBORA
NAHLÉDNOUT JEN NA NĚKOLIK
HODIN. JEJICH POUŽ DO
ANGLIE SE PROTO SPOJILA
I S DALŠÍMI MÍSTY KOLÉBKY
SKAUTINGU, JAKO BYLY
PARK GILWELL, KTERÝ JE
DNES SÍDLEM ANGLICKÉHO
SKAUTINGU. A PŘÁVĚ ZDE
DOVÁDÍ JAN ŠIBAL MUSIL.

PROBUZENÍ PO NOČNÍM BIVAKU

Foto: 4x archiv Jiřího Veselého

NA OSTROVĚ BROWNSEA, KDE SE USKUTEČNIL
V ROCE 1907 PRVNÍ SKAUTSKÝ TÁBOR
OBNOVUJEME SKAUTSKÝ SLIB - „...SLOUŽIT
NEJVYŠŠÍ PRAVDĚ A LÁSCE...“

NEPRODEJNÉ

Bankovní spojení: 168 44 021/0100, variabilní symbol 62